

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Zakład Mikrobiologii i Ryzosfery

RAPROT Z WYKONANIA ZADANIA NR 10.2: WSPARCIE DZIAŁAŃ W OBSZARZE BADAŃ I INNOWACJI W ROLNICTWIE NA FORUM MIĘDZYNARODOWYM

Rok 2025

w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.,
określonego w umowie nr DHR.bz.070.1.2025, zmienionej aneksem, zawartej pomiędzy
Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi
a
Instytutem Ogrodnictwa – Państwowym Instytutem Badawczym

Raport obejmuje opis prac wykonanych w ramach zadania nr 10.2 „Wsparcie działań w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym.

Autorzy:

Prof. dr hab. Lidia Sas-Paszt

Dr inż. Krzysztof Górnik

Dr Michał Oskiera

Skierniewice 2025

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Cel, opis i zakres zadania.....	3-4
4.	Realizacja zadania.....	4-7
4.	Podsumowanie	7

1. Wstęp

Realizacja zadania stanowiła wsparcie działań MRiRW w zakresie prac w obszarze współpracy naukowej na forum międzynarodowym. Ważnym elementem działań był udział w różnych inicjatywach, prezentowanie wyników badań na temat innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym, w instytucjach, na konferencjach i w gronach eksperckich o zasięgu międzynarodowym. Dzięki temu możliwe było zaprezentowanie polskich innowacji w rolnictwie oraz zapoznanie się z najnowszymi trendami w zakresie rozwoju badań i wdrażania innowacji. Szczególnie istotnym była realizacja zadania jako wsparcie działań MRiRW i IO-PIB w zakresie prac w obszarze współpracy naukowej na forum międzynarodowym.

2. Cel zadania

Wsparcie działań w obszarze badań i innowacji na forum międzynarodowym. Wkład w kształtowanie polityki UE oraz polityk krajowych w odniesieniu do badań i innowacji w obszarze rolnictwa, w tym kształtowanie i udział w międzynarodowych inicjatywach oraz projektach Horyzont Europa.

Opis zadania

Realizacja zadania stanowi wsparcie działań w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym. Efektywny rozwój badań i wdrażanie innowacji możliwe jest głównie dzięki szerokiemu dostępowi do najnowszych osiągnięć w tym zakresie. Pozyskiwanie wiedzy odbywa się poprzez tradycyjne źródła i media cyfrowe na obszarze kraju, ale również aktywny udział w Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

Ważnym elementem tego typu działań jest również udział w różnorodnych inicjatywach, instytucjach i gronach eksperckich o zasięgu międzynarodowym. Dzięki temu możliwe jest zapoznanie się z najnowszymi trendami w zakresie rozwoju badań i wdrażania innowacji. Pozwala to również na uzyskanie realnego wpływu na kształt i zakres merytoryczny założeń międzynarodowych projektów naukowych.

Realizacja zadania stanowi wkład w kształtowanie polityki UE oraz polityk krajowych w odniesieniu do badań i innowacji w obszarze rolnictwa, w tym na kształtowanie i udział w międzynarodowych inicjatywach oraz projektach Horyzont Europa i współpracy bilateralnej.

Zakres zadania obejmował:

- Wsparcie MRiRW w bieżących pracach dotyczących m.in. inicjatywy BIOEAST, Komitetu SCAR oraz innych równoważnych inicjatyw w obszarze badań i innowacji w rolnictwie;
- Wsparcie MRiRW i uczestnictwo w bieżących pracach w ramach Grupy Strategicznej SCAR ds. Agroekologii, Grupy Tematycznej BIOEAST ds. Agroekologii; Grupy Tematycznej BIOEAST ds. Systemów Żywnościowych;
- Udział w międzynarodowych spotkaniach dotyczących współpracy SCAR, BIOEAST lub równoważnych w obszarze badań i innowacji w rolnictwie, w tym dotyczących europejskich partnerstw oraz programu Horyzont Europa, m.in. udział w spotkaniach brokerskich programu Horyzont Europa;
- Opiniowanie i opracowanie tematów do współpracy międzynarodowej;
- Bieżące wsparcie (ad hoc) analityczno-doradcze w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym;
- Wsparcie MRiRW w rozwijaniu Krajowego Huba BIOEAST (national BIOEAST HUB) i prowadzenie prac w tym zakresie;
- Udział w tworzeniu i koordynowaniu tematycznych grup roboczych na poziomie krajowym (tzw. mirror groups), m.in. w ramach Krajowego Huba BIOEAST;
- Wsparcie MRiRW w dyskusji w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym (policy science dialog), w tym udział, organizacja lub współorganizacja spotkań tematycznych w odniesieniu do badań i innowacji w rolnictwie;
- Wsparcie MRiRW przy organizacji wydarzeń w obszarze badań i innowacji w rolnictwie podczas sprawowania przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.

3. Realizacja zadania

W 2025 r. w ramach realizacji zadania celowego 10.2 pracownicy Instytutu Ogrodnictwa – PIB wzięli udział w niżej wymienionych konferencjach i wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym:

Wyjazdy zagraniczne finansowane z dotacji

1. Sas-Paszt L. 2025. Innovative biofertilizers and biostimulators improving quality of horticultural crops and soil fertility. Annual BIOEAST Bioeconomy Conference, 09-10.04.2025, Bukareszt, Rumunia. Referat i udział w panelach dyskusyjnych.

W ostatnich latach inicjatywa BIOEAST odegrała kluczową rolę we włączaniu makroregionu Europy Środkowo-Wschodniej do polityki Komisji Europejskiej, umożliwiając koordynację działań w zakresie zmian klimatu, bezpieczeństwa żywnościowego i efektywnego gospodarowania zasobami. Kluczowym efektem tych działań jest dalszy rozwój Strategicznej Agendy Badań i Innowacji BIOEAST z 2022 r. wdrażanej przez projekt BOOST4BIOEAST, wspierający inicjatywę BIOEAST i priorytety makroregionu w zakresie badań i innowacji w dziedzinie biogospodarki. W celu integracji społeczności BIOEAST, w ramach projektu BOOST4BIOEAST, zorganizowano Konferencję „Annual BIOEAST Bioeconomy Conference”, w dniach 9-10 kwietnia 2025 r. w Bukareszcie, w Rumunii. Wydarzenie to zgromadziło przedstawicieli z makroregionu Europy Środkowo-Wschodniej i z innych regionów Europy. Podczas konferencji omówiono i wytypowano priorytety makroregionu w zakresie badań i innowacji w dziedzinie biogospodarki, wspieranie współpracy i rozwoju polityki w tym sektorze oraz kierunki dalszego postępu.

Celami szczegółowymi konferencji było:

- Omówienie najnowszych inicjatyw BIOEAST w kontekście priorytetów europejskich,
- Omówienie wyników projektu BOOST4BIOEAST,
- Dyskusja nt. priorytetów badań naukowych i innowacji w Europie Środkowo-Wschodniej, włączenie szerokiego grona interesariuszy w prace BIOEAST, aktualizacja kierunków prac poprzez sesje tematyczne i interaktywne.

Podczas konferencji prof. Lidia Sas-Paszt przedstawiła informacje dotyczące „Innovative biofertilizers and biostimulators improving quality of horticultural crops and soil fertility”. Omówiła innowacyjne biotechnologie w rolnictwie oraz wdrażanie nawozowych produktów mikrobiologicznych do praktyki rolniczej, we współpracy z firmami nawozowymi. Podczas konferencji prof. Lidia Sas-Paszt uczestniczyła w dyskusjach nt. agroekologii i biogospodarki, nawiązała nowe kontakty naukowe. Dyskutowane wyniki badań posłużyły do wytyczenia tematów współpracy międzynarodowej oraz krajowych i międzynarodowych priorytetów badawczych. Uczestnictwo w międzynarodowej konferencji „Annual BIOEAST Bioeconomy Conference” przyczyniło się do promocji polskich osiągnięć w dziedzinie biogospodarki na poziomie międzynarodowym. Udział przedstawiciela Instytutu Ogrodnictwa-PIB w konferencji był okazją do nawiązywania kontaktów i dzielenia się wiedzą z zakresu biogospodarki, bionawożenia i bezpieczeństwa żywnościowego.

2. Sas-Paszt L. Górnik K. European Mission Soil Week, 04-06.11.2025, Aarhus University, Dania. Podczas konferencji, w panelach dyskusyjnych, przedstawiono informacje nt. poprawy żyzności gleb i bionawożenia.

W dniach 4-6 listopada 2025 r. prof. Lidia Sas-Paszt i dr inż. Krzysztof Górnik uczestniczyli w konferencji „European Mission Soil Week” 2025 w Aarhus, w Danii. Wydarzenie było poświęcone najnowszym osiągnięciom i kierunkom wdrażania inicjatyw Mission Soil, w ramach programu „Horizon Europe”, poprzez wdrażanie praktycznych instrumentów poprawy stanu gleb oraz modeli inwestycyjnych i biznesowych, umożliwiających ich efektywne wykorzystanie. Tematyka konferencji obejmowała priorytety badawczo-rozwojowe Instytutu Ogrodnictwa-PIB tj.: zrównoważone gospodarowanie zasobami glebowymi, poprawa ich żyzności i ograniczanie degradacji oraz wdrażanie innowacyjnych, zrównoważonych technologii produkcji ogrodniczej. Nawiązano kontakty z przedstawicielami nauki, sektora biznesu oraz europejskich instytucji odpowiedzialnych za

kształtowanie polityk Misji Glebowej Komisji Europejskiej. Wymiana doświadczeń w zakresie zrównoważonych praktyk poprawy żyzności gleb przyczyni się do rozwoju międzynarodowej współpracy i pozyskiwania projektów europejskich. Działania te wzmocnią pozycję Polski w Europie, w tym Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Instytutu Ogrodnictwa-PIB w zakresie rozwoju i wdrażania innowacyjnych technologii poprawy „zdrowia gleby”. Udział pracowników naukowych z Instytutu Ogrodnictwa-PIB w konferencji był okazją do nawiązywania kontaktów i dzielenia się wiedzą z zakresu bionawożenia i poprawy żyzności gleb.

3. Sas-Paszt L. 2025. Transformative Governance for Food Systems and Biodiversity/ Boosting and mainstreaming the bioeconomy, 30.11-04.12.2025, Kopenhaga, Dania. Udział w dyskusjach panelowych.

Konferencja poświęcona była omówieniu konieczności przyspieszenia zielonej transformacji, która spełnia cele klimatyczne, zwiększenia bioróżnorodności, jednocześnie wzmacniając pozycję i konkurencyjność europejskiego sektora rolno-spożywczego. Dla osiągnięcia tych celów, przedstawiciele ministerstw, nauki, przemysłu, polityki i społeczeństwa podejmą wspólne działania, obejmujące dyskusje i wykłady prezentujące najnowszą wiedzę, dialogi polityczne i interaktywne warsztaty. Zostaną wspólnie opracowane nowe modele zarządzania oraz konkurencyjne i innowacyjne rozwiązania dla rolnictwa, systemów żywnościowych i bioróżnorodności. Udział przedstawiciela Instytutu Ogrodnictwa-PIB w konferencji był okazją do nawiązywania kontaktów i dzielenia się wiedzą z zakresu zielonej transformacji, biogospodarki i systemów żywnościowych.

4. Sas Paszt L., Górnik K. Rutkowski K. 2025. The conference of Poland EU presidency in cooperation with European Commision, Standing Committee on Agricultural Research and BIOEAST Initiative, 11-12.06.2025, Warszawa. Udział w panelach dyskusyjnych.

Celem konferencji było podjęcie kluczowych wyzwań w zakresie zrównoważonych systemów rolno-spożywczych, cyfrowej i zielonej transformacji sektora rolno-spożywczego oraz rozwoju biogospodarki w Europie Środkowo-Wschodniej i Unii Europejskiej. Podczas konferencji omówiono kierunki współpracy polityków, naukowców i praktyków oraz strategii rozwoju badań i innowacji w systemach żywnościowych. Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej wzmocniła wymianę wiedzy na temat roli badań i innowacji we wdrażaniu zielonej i cyfrowej transformacji sektora rolno-spożywczego i biogospodarki o obiegu zamkniętym. Zaprezentowano polskie i europejskie osiągnięcia naukowe oraz praktyczne i innowacyjne rozwiązania w sektorze rolno-spożywczym. Konferencja była promocją priorytetów badań i innowacji w dziedzinie biogospodarki i zrównoważonego rozwoju na szczeblu krajowym, Europy Środkowo- Wschodniej i Unii Europejskiej. Zaprezentowano kluczowe inicjatywy: Food2030, aktualizację strategii biogospodarki, partnerstwo Horizon Europe, misję „A Soil Deal for Europe”, działania SCAR i przyszłe inicjatywy BIOEAST. Podczas konferencji prof. Lidia Sas-Paszt, dr inż. Krzysztof Rutkowski i dr Krzysztof Górnik wzięli udział w sesji plenarnej „Governance for Food Systems Transformation - education, research and innovation perspective. Achievements & good examples of initiatives to explore future research and innovation orientations and levers of change”. Podczas sesji zaprezentowano, m.in. projekt CLEVERFOOD, którego głównym celem jest przejście do zdrowego i zrównoważonego systemu żywnościowego. Udział pracowników naukowych z Instytutu Ogrodnictwa-PIB w konferencji był okazją do nawiązywania kontaktów i dzielenia się wiedzą z zakresu agroekologii i biogospodarki.

4. Podsumowanie

Międzynarodowe spotkania umożliwiły nawiązanie współpracy naukowej z jednostkami zagranicznymi oraz zaprezentowanie wyników badań, prowadzonych w Instytucie Ogrodnictwa-PIB, w dziedzinie agroekologii, biogospodarki, systemów żywnościowych oraz najnowszych technologii poprawy żyzności gleb. Przedstawione prezentacje dotyczyły zwłaszcza zagadnień związanych z zastosowaniem bionawozów, pożytecznych mikroorganizmów, biopestycydów i innowacyjnych technologii w produkcji roślinnej. W prezentacjach i w gronach eksperckich promowano polskie osiągnięcia w tym obszarze, m.in. konferencje: projektu Eco-Nutri w Bradzie /7-10.10.2025. Portugalia/, CIS International Special Fertilizer Development Conference, w Kunmingu /10-12.05.2025. Chiny/, SCAR Agroecology WG meeting w Paryżu /20-21.10.2025. Francja/, Horizon Europe Brokerage Event for Cluster 6 - Calls. Brokerage Event /27.05.2025. w Warszawie/.

Zaprezentowane wyniki posłużyły do opracowania propozycji tematów współpracy międzynarodowej i wspólnych projektów krajowych i europejskich, obejmujące wspólne priorytety badawcze.

Uczestnictwo w spotkaniach międzynarodowych pełniło funkcję informacyjną i doradczą w zakresie strategii polityki Komisji Europejskiej oraz polityk krajowych dotyczących agroekologii, biogospodarki i systemów żywnościowych. Wymiernymi rezultatami prac w ramach zadania było nawiązanie kontaktów międzynarodowych, zapoznanie się z tematami i wytycznymi konkursów KE oraz złożenie, wspólnie z Instytutem Ogrodnictwa-PIB, projektów w ramach programu Horyzont Europa i współpracy Bilateralnej. Złożono projekty europejskie o Akronimach: MicroBiomSOIL, Puse Microbes, BLOSSOM, Solaria, BioRoots. Należy dodać, że w 2024 r. prof. dr hab. Lidia Sas-Paszt została Członkiem Komitetu SCAR, w Grupie Tematycznej Agroekologia, w której aktywnie uczestniczy (konferencje on-line i bezpośrednie spotkania).

Podczas konferencji SCAR Agroecology WG meeting, 20-21.10.2025, w Paryżu prof. Lidia Sas-Paszt wygłosiła referat pt: Thematic priorities of Agroecology in Poland, e.g., activities of EcoNutri Project oraz aktywnie uczestniczyła w dyskusji Komitetu SCAR odnośnie perspektyw badań i ich wdrażania do praktyki. Omówiła polskie stanowisko w zakresie agroekologii, elementów i zasad wykorzystania metod biologicznych, transformacji systemów żywnościowych, zgodnie z kierunkami FAO (Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa). Udział w konferencji międzynarodowej był również okazją do nawiązania kontaktów, promocji polskich osiągnięć oraz kształtowania strategii w kontekście współpracy europejskiej.

Podczas pobytu w Chinach, prof. Lidia Sas-Paszt przedstawiła polskie innowacje w dziedzinie uprawy i nawożenia roślin ogrodniczych, w szerokim gronie przedstawicieli nauki i firm nawozowych. Omówiła zastosowanie nawozowych produktów mikrobiologicznych i ich wdrażanie do praktyki rolniczej. Dzięki uczestnictwu w międzynarodowych konferencjach w Chinach: „CIS International Special Fertilizer Development Conference” i „Stakeholder meeting of Chinese and Polish fertilizing companies”, zaprezentowała szerokiemu gronu odbiorców, wieloletnie wyniki badań Zakładu Mikrobiologii i Ryzosfery IO-PIB z zakresu innowacyjnych technologii poprawy żyzności gleb i jakości produkowanych owoców i warzyw, eksportowanych na rynek europejski i światowy. Pobyt na konferencjach w Chinach przyczynił się to do promocji polskich badań i innowacji w ogrodnictwie, agroekologii, a także do poszerzenia współpracy naukowej w zakresie budowania zintegrowanych technologii produkcji ogrodniczej. Nawiązanie współpracy Instytutu Ogrodnictwa-PIB w Skierniewicach z jednostkami naukowymi w Chinach umożliwiło promowanie postępu naukowego i poszerzenie współpracy pomiędzy Polską, Chińską Republiką Ludową i Unią Europejską.

Udział Prof. Lidii Sas-Paszt w panelach dyskusyjnych podczas konferencji Horizon Europe Brokerage Event for Cluster 6 – Calls. (27.05.2025) w Warszawie umożliwił zaprezentowanie uczestnikom z różnych krajów polskich innowacyjnych bionawozów, biostymulatorów i preparatów mikrobiologicznych, w tym opracowanych przez Zakład Mikrobiologii i Ryzosfery Instytutu

Ogrodnictwa-PIB. Prof. Sas-Paszt omówiła strategię rozwoju polskiego rolnictwa, zgodnie z priorytetami MRiRW i Komisji Europejskiej.

Efektem udziału prof. Lidii Sas-Paszt i współpracowników w konferencjach krajowych i międzynarodowych, a także w inicjatywach SCAR i BIO-EAST oraz w gronach eksperckich o zasięgu międzynarodowym były:

- wsparcie MRiRW w dyskusji w obszarze badań i innowacji w rolnictwie na forum międzynarodowym,
- wsparcie działań MRiRW w obszarze badań i innowacji dotyczących biogospodarki, agroekologii i systemów żywnościowych, poprzez zaprezentowanie i udział w dyskusjach dotyczących aktualnej wiedzy oraz sformułowanie wytycznych odnośnie perspektyw badań i ich wdrożenia do praktyki,
- wkład w całościowe kształtowanie polityki MRiRW oraz polityk KE i poszczególnych krajów unijnych w zakresie badań i innowacji w obszarze rolnictwa,
- udział Instytutu Ogrodnictwa-PIB w międzynarodowych projektach Horyzont Europa o Akronimach: SPIN-FERT, Eco-Nutri i Res-Berry,
- wsparcie MRiRW i uczestnictwo w bieżących pracach Grupy Strategicznej SCAR ds. Agroekologii, Grupy Tematycznej BIOEAST ds. Agroekologii i w spotkaniach brokerskich programu Horyzont Europa nt. badań i innowacji w rolnictwie,
- opiniowanie i opracowanie w zespołach międzynarodowych tematów dotyczących współpracy międzynarodowej w zakresie agroekologii i bionawożenia,
- bieżące wsparcie analityczno-doradcze MRiRW, na forum krajowym, w formie konsultacji i analiz nawozowych produktów mikrobiologicznych (z listy IUNG-u), bionawozów, biostymulatorów, polepszaczy glebowych,
- udział w rozwijaniu Krajowego Huba BIOECONOMY (National BIOECONOMY HUB), spotkanie w Ambasadzie Francji /3.11.2025. Warszawa/,
- wsparcie MRiRW i uczestnictwo w wydarzeniach w obszarze badań i innowacji w rolnictwie podczas sprawowania przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.